

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 76.451/1

van 4 juni 2024

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot uitvoering van het Programmadecreet van 22 december 2023 bij de begroting 2024 wat betreft de subsidies die toegekend worden uit de winst die afkomstig is van de Nationale Loterij en die aan de Vlaamse Gemeenschap wordt toegekend’

Op 8 mei 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot uitvoering van het Programmadecreet van 22 december 2023 bij de begroting 2024 wat betreft de subsidies die toegekend worden uit de winst die afkomstig is van de Nationale Loterij en die aan de Vlaamse Gemeenschap wordt toegekend’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 30 mei 2024. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tina COEN, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 4 juni 2024.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de wijze van toekenning van subsidies, geput uit het aan de Vlaamse Gemeenschap toegewezen deel van de winst van de Nationale Loterij op grond van artikel 62bis van de bijzondere wet van 16 januari 1989 ‘betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten’.

Het aan te nemen besluit treedt in werking op de dag van bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad* (artikel 20 van het ontwerp).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

3. In artikel 2, § 2, van het ontwerp moet het woord “administratie” overeenkomstig artikel 79, 1°, van het programmadecreet van 22 december 2023 telkens worden vervangen door de woorden “bevoegde administratie”.

Artikel 3

4.1. Artikel 3, § 1, van het ontwerp regelt in respectievelijk het eerste en tweede lid de aanvraag van een beurs en de aanvraag van een subsidie.

Artikel 79, 4°, van het programmadecreet van 22 december 2023 definieert een beurs als een subsidie, gevolgd door nadere preciseringen. In het licht daarvan werd aan de gemachtigde gevraagd of de aanvraag van een beurs ook de gegevens vermeld in artikel 3, § 2, van het ontwerp moet bevatten. De gemachtigde antwoordde:

“Een aanvraag van een beurs moet enkel de gegevens bevatten zoals vermeld in artikel 3, §1, eerste lid. Enkel de noodzakelijke gegevens voor de beurs worden opgevraagd met het oog op minimale gegevensbevraging, vandaar het onderscheid in artikel 3, §1.

Om dit te verduidelijken stellen wij voor om in artikel 3, §1, tweede lid in de zin ‘een aanvraag van een subsidie bevat de volgende gegevens’ na het woord ‘subsidie’ de volgende zinssnede toe te voegen: ‘, die geen beurs betreft.’.”

Hiermee kan worden ingestemd.

4.2. Zoals artikel 3, § 1, tweede lid, van het ontwerp thans is geformuleerd, moet de aanvraag van een subsidie enkel als de aanvrager een rechtspersoon is de contactgegevens van de

aanvrager bevatten. Ook in het kader van prijsaanvragen, zoals bepaald in artikel 3, § 2, van het ontwerp, moeten die gegevens voor rechtspersonen worden opgenomen. Gevraagd of het de bedoeling van de stellers is om dit ook op deze manier te regelen voor aanvragen door natuurlijke personen, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Dit geldt inderdaad ook voor natuurlijke personen. We stellen voor om artikel 3, §1 en §2 als volgt te wijzigen: de contactgegevens van de aanvrager worden in elk lid apart toegevoegd. In artikel 3, §1, tweede lid, 2° stellen we voor de woorden ‘en de contactgegevens te schrappen’. In artikel 3, §2, 2° stellen we ook voor de woorden ‘en de contactgegevens te schrappen’. Op die manier is het duidelijk dat de contactgegevens steeds moeten worden verstrekt, ongeacht of het over een rechtspersoon of een natuurlijk persoon gaat.”

Hiermee kan worden ingestemd.

4.3. De gemachtigde bevestigde dat een prijs ook door iemand anders dan de bedoelde begunstigde ervan kan worden aangevraagd. In het licht daarvan valt te overwegen om in artikel 3, § 2, van het ontwerp uitdrukkelijk te bepalen dat de aanvraag ook de identificatiegegevens van de voorgedragen kandidaat dient te bevatten, voor zover dat iemand anders is dan de aanvrager.

Artikel 4

5. In artikel 4 van het ontwerp moet de zinsnede “vermeld in artikel 82, 2°, van het decreet van 22 december 2023” worden vervangen door de zinsnede “vermeld in artikel 82, eerste lid, 2°, of artikel 82, tweede lid, 3°, van het decreet van 22 december 2023”.

Artikel 5

6. Het laatste lid van artikel 5 redigere men als volgt:

“Wat prijzen betreft, wordt onder gesubsidieerde activiteit, zoals vermeld in artikel 74/1, eerste lid, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, de prijsuitreiking bedoeld.”

Artikel 8

7.1. Gevraagd of een verwijzing moet worden opgenomen naar de voorwaarden die desgevallend door de functioneel bevoegde ministers worden opgesteld, antwoordde de gemachtigde:

“Het is inderdaad voor de duidelijkheid beter om ook een verwijzing op te nemen naar de voorwaarden die desgevallend door de functioneel bevoegde ministers worden opgesteld. We stellen voor om artikel 8, eerste lid als volgt aan te passen (en op te splitsen in twee leden):

‘De bevoegde administratie toetst de ontvankelijke aanvragen van een subsidie aan:

1° de subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 83 van het decreet van 22 december 2023;

2° de subsidievoorwaarden vastgesteld overeenkomstig artikel 9, indien van toepassing.

Als een aanvraag van een subsidie niet voldoet aan een subsidievoorwaarde, resulteert dat in een negatief advies.’”

Daarmee kan worden ingestemd.

7.2. De gemachtigde bevestigde dat in artikel 8, eerste lid, van het ontwerp het woord “subsidiewaarde” moet worden vervangen door “subsidievoorwaarde”.

Artikel 9

8. Luidens artikel 9, tweede zin, van het ontwerp kunnen de functioneel bevoegde ministers op algemene wijze de toekenning van de subsidies of prijzen afhankelijk stellen van aanvullende voorwaarden.

Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, in het verleden reeds meermaals heeft opgemerkt, kan het toekennen van een verordenende bevoegdheid door de Vlaamse Regering aan een van haar leden, enkel toelaatbaar worden geacht in zoverre die delegatie slechts regels van bijkomstige aard of van beperkt belang betreft.

De ontworpen regeling verleent aan de minister een beleidsruimte die toelaat om meer te regelen dan enkel aangelegenheden van bijkomstige aard of van beperkt belang. De delegatie kan dan ook enkel worden aanvaard indien ze voldoende wordt ingeperkt.

9. In artikel 9 van het ontwerp wordt verwezen naar de functioneel bevoegde minister, “ieder voor wat hem *of haar* betreft”. Het spreekt vanzelf dat met de term “minister” niet alleen mannelijke personen worden bedoeld. Deze vorm van genderinclusief taalgebruik dreigt bovendien ten nadele te gaan van de leesbaarheid van de tekst en zou zelfs in bepaalde gevallen kunnen leiden tot *a contrario*-redeneringen. Genderinclusie kan ook in regelgeving worden nagestreefd, maar leesbaarheid is daarbij ook een aandachtspunt. In elk geval is een gecoördineerde aanpak verkieslijk, veeleer dan *ad hoc*-initiatieven.¹

¹ Zie eerder al adv.RvS 71.496/3 van 20 juni 2022 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 15 november 2022 ‘tot wijziging van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen en van de wet van 16 december 2002 houdende oprichting van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen’, *Parl.St.* Kamer 2021-22, nr. 55-2813/001, 54, opmerking 6.

Artikel 10

10. Luidens artikel 10, § 1, van het ontwerp moet uiterlijk zestig dagen na de dag waarop de subsidie- of prijsaanvraag is ingediend, over de toekenning van de subsidie of prijs worden beslist. Gevraagd wat er gebeurt als er meer subsidie- of prijsaanvragen ingediend werden dan er beschikbare middelen zijn, en de aanvragen op verschillende data werden ingediend, antwoordde de gemachtigde:

“Artikel 84, tweede lid, van het programmadecreet van 22 december 2023 bij de begroting 2024 bepaalt dat de subsidies worden toegekend binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten. Het kan dus gebeuren dat in de loop van een begrotingsjaar de kredieten inderdaad uitgeput zullen zijn en er dus geen subsidies meer kunnen worden toegekend op basis van de ontworpen regeling.”

Uit het voorgaande blijkt dat de werkwijze zou kunnen leiden tot een behandeling volgens het principe “wie eerst komt, eerst maalt”. Een dergelijke regeling staat evenwel op gespannen voet met het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel, aangezien in geval van ontoereikende middelen de datum van de aanvraag doorslaggevend kan zijn voor het al dan niet verkrijgen van een subsidie, een beurs of een prijs.

Indien de stellers van het ontwerp vasthouden aan deze werkwijze zullen ze moeten aantonen dat het tijdstip waarop de subsidie-, beurs- of prijsaanvraag is ingediend in alle door de ontworpen regeling beoogde gevallen een pertinent criterium is waarvoor een deugdelijke verantwoording bestaat.

Artikel 12

11. In artikel 12, § 1, eerste lid, van het ontwerp moet het woord “administratie” worden vervangen door de woorden “bevoegde administratie”.

Artikel 14

12. In artikel 14, § 1, eerste lid, van het ontwerp moeten de woorden “bevoegde dienst van de administratie” worden vervangen door de woorden “bevoegde administratie”.

Artikel 20

13. Luidens artikel 20 van het ontwerp zal het te nemen besluit in werking treden op de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt. Tenzij er een bijzondere reden is om af te wijken van de gebruikelijke termijn van inwerkingtreding van besluiten,² moet deze bepaling worden weggelaten.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME

² Zie artikel 84, eerste lid, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.